

Sygn. akt VUa 10/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie następującym:

Przewodniczący – SSO Jacek Wilga (spr.)

Sędziowie: SSO Krzysztof Główczyński

SSO Andrzej Marek

Protokolant: Ewa Sawiak

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2013 roku ***w Legnicy***

na rozprawie

sprawy z odwołania W. T. działającej przez przedstawiciela ustawowego J. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o jednorazowe odszkodowanie z tytułu śmierci ojca P. T. w związku z wypadkiem przy pracy

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Rejonowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 24 stycznia 2013 roku ***sygn. akt*** IV U 183/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, iż przyznaje małoletniej W. T. reprezentowanej przez matkę J. F. jednorazowe odszkodowanie z tytułu śmierci jej ojca P. T. na skutek wypadku przy pracy z dnia 14 czerwca 2011 roku w kwocie 37 858, 00 zł (słownie złotych: trzydzieści siedem tysięcy osiemset pięćdziesiąt osiem, 00/100),

II. apelację w pozostałym zakresie oddala,

III. nie obciąża małoletniej W. T. kosztami zastępstwa prawnego należnymi organowi rentowemu.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2013 roku Sąd Rejonowy w Legnicy zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 12 czerwca 2012 roku, znak: (...), w ten sposób, że przyznał J. F. prawo do jednorazowego odszkodowania dla małoletniej córki W. T. z tytułu śmierci ojca P. T. w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 14 czerwca 2011 roku w kwocie 61 191 zł ze zwiększeniem tego odszkodowania o kwotę 11 898 zł przysługującej na drugie dziecko zmarłego.

W uzasadnieniu wskazał, iż żądanie małoletniej W. T. znajdowało swoje oparcie w treści art. 13 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.

U. z 2002 roku Nr 199, poz. 1673 z późn. zm.), zgodnie z którym jednorazowe odszkodowanie przysługuje członkom rodziny ubezpieczonego, który zmarł wskutek wypadku przy pracy.

Małoletnia W. T. otrzymała od dnia narodzin rentę rodzinną po zmarłym ojcu P. T.. Powyższe przesądziło, zdaniem Sądu Rejonowego, o uznaniu, że małoletnia spełnia także przesłanki do przyznania jej dochodzonego świadczenia. Fakt, iż w dniu wypadku jeszcze się nie urodziła nie stanowił, wbrew twierdzeniom organu rentowego, ku temu przeszkody. W tej kwestii podzielił Sąd I instancji stanowisko zaprezentowane w uchwale SN z dnia 30 listopada 1987 roku, IIPZP 36/87 zgodnie z którą dziecko poczęte, a jeszcze nie urodzone w chwili śmierci pracownika, spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową, jeżeli urodzi się żywe, nabywa prawo do jednorazowego odszkodowania.

Ustalając wysokość należnego świadczenia, zgodnie z treścią art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz w oparciu o treść obwieszczenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 lutego 2012 roku w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M.P. z 2012 roku, Nr 127), zgodnie którym w okresie od dnia 1 kwietnia 2012 roku do dnia 31 marca 2013 roku kwota jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, gdy do świadczenia uprawnionych jest równocześnie dwoje lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego wynosi 61 191 zł oraz 11 898 zł z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na drugie i każde następne dziecko Sąd Rejonowy, na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i orzekł jak w sentencji.

Wyrok powyższy zaskarżył apelacją organ rentowy zarzucając naruszenie prawa materialnego przez jego błędną wykładnię, a w szczególności:

- art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U z 2009 roku, Nr 167, poz. 1322 ze zm. zwanej dalej ustawą wypadkową), poprzez przyznanie małoletniej W. T. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu śmierci ojca P. T. w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 14 czerwca 201 roku podczas gdy w dniu śmierci ojca małoletnia nie spełniała warunków do uzyskania prawa do renty rodzinnej, a w konsekwencji do prawa do jednorazowego odszkodowania,

- art. 14 ust. 1, 2 i 5 pkt 2 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, poprzez przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania w kwocie 61 191 zł zwiększonego o kwotę 11 898 zł, podczas gdy, uwzględniając decyzję organu rentowego z dnia 2.11.2011 roku przyznającą odszkodowanie na rzecz syna zmarłego – S. T. w kwocie 58 050 zł przy założeniu, że jednorazowe odszkodowanie przysługuje małoletniej W. T., jednorazowe odszkodowanie winno być zasądzone w kwocie 36 545 zł.

Stawiając powyższe zarzuty organ rentowy domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia odwołania lub też jego uchylecia i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Małoletnia powódka wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył mając na względzie ustalony w toku postępowania przed Sądem Rejonowym stan faktyczny sprawy:

Trafnie wskazał Sąd I instancji na uchwałę pełnego składu Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 listopada 1987 roku, III PZP 36/87 zgodnie z którą dziecko poczęte, a jeszcze nie urodzone w chwili śmierci swego ojca spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową, jeżeli urodzi się żywe, nabywa prawo do jednorazowego odszkodowania na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jedn. tekst: Dz. U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144).

Trafnie również wskazał, iż mimo utraty mocy obowiązującej ustawy z dnia 12 czerwca 1975 roku o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 1983 roku nr 30 poz. 144 ze zm.) na skutek wejścia w życie ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób

zawodowych (Dz. U. 2009 roku nr 167 poz. 1322 tj) stan prawny w zakresie oceny uprawnień dziecka zmarłego na skutek wypadku przy pracy pracownika do jednorazowego odszkodowania nie uległ zmianie.

Regulacja art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z 1975 roku jest bowiem w tym zakresie tożsama z regulacją art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy z 2002 roku. W każdej z nich jako wymóg uzyskania prawa od jednorazowego odszkodowania wskazano „spełnianie w dniu śmierci pracownika (ubezpieczonego lub rencisty) warunki uzyskania renty rodzinnej.

Uchwała z dnia 30 listopada 1987 roku IIIPZP jako podjęta przez pełny skład Izb ma moc zasady prawnej (art. 61 ust. 6 ustawy z dnia 23 XI 2002 roku o Sądzie Najwyższym (Dz. U. 2002 nr 240 poz. 2052). Jej stanowisko Sąd Okręgowy podzielił w pełni. Ma ona również zastosowanie w rozpoznawanej sprawie.

Tym samym za nieuzasadniony uznał Sąd Okręgowy zarzut naruszenia przez zaskarżone orzeczenie art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 X 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Drugi z podniesionych zarzutów okazał się jednak trafny. Orzekając o należnym małoletniej W. T. odszkodowaniu nie uwzględnił Sąd I instancji art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 30 X 2002 roku zgodnie z którym kwotę jednorazowego odszkodowania ustaloną zgodnie z ust. 2 lub 4 dzieli się w równych częściach między uprawnionych.

Po zmarłym P. T. jednorazowe odszkodowanie przysługuje jego dwojgu dzieciom oraz matce. Wysokość odszkodowania przysługującego matce (zawsze 3,5 krotność przeciętnego wynagrodzenia) nie ma wpływu zgodnie z regulacją art. 14 ust. 3 na wysokość tego odszkodowania przysługującego dzieciom zmarłego. To zaś odszkodowanie zależy od ilości osób uprawnionych.

W przypadku dwóch osób uprawnionych globalną sumę odszkodowania stanowi wobec regulacji art. 14 ust. 2 pkt 2 suma 18 krotnego przeciętnego wynagrodzenia powiększona o jego 3,5 krotność. Na dzień orzekania odpowiadało to kwocie 75 716 zł. Tak uzyskaną kwotę należało podzielić przez 2, gdyż do odszkodowania uprawnionych było dwoje dzieci zmarłego (art. 14 ust. 5) i przyznać małoletniej W. T. (nie zaś jak to uczynił Sąd Rejonowy jej matce) jednorazowe odszkodowanie w kwocie stanowiącej wynik takiego obliczenia tj. 37 858 zł.

Mając powyższe na uwadze zmienił Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok i przyznał W. T. jednorazowe odszkodowanie w kwocie jak wyżej. Podstawą rozstrzygnięcia był przepis art. 386 §1 kpc. Dalej idącą apelację jako niezasadną oddalono na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach orzeczono przy zastosowaniu art. 102 kpc przyjmując, iż małoletnia zmuszona została do podjęcia działań zmierzających do realizacji jej praw na skutek wadliwego działania organu rentowego. Nie ponosi również odpowiedzialności za częściową wadliwość rozstrzygnięcia Sądu I instancji, która również spowodowała konieczność wniesienia apelacji przez organ rentowy.